

Maanpuolustuskorkeakoulu

Verkostoituneen oppivan/ei vielä oppivan organisaation toiminnan pedagogisesta johtamisesta

professori Juha Mäkinen

Puolustusvoimat

Försvarsmakten • The Finnish Defence Forces

Tutkijan asemoituminen

globaalisti, JAIST Japanissa
PhD in knowledge science (2006)
Nonaka jne.

sotatieteet
sotilaspedagogiikka
Toiskallio jne
IAMP
juuret Keski-Euroopassa

glokaali
teoreettis-
käytännöllinen

vuodesta 2000 opiskellut CHAT-periaatteita
FISCAR, ISCAR2007, 2008, 2011, 2014->
EGOS2012-2013

kansallisesti, paikallisesti
vuodesta 2000 työskennellyt Maanpuolustuskorkeakoulussa

Abstraktista

Miksi tutkitaan tai tarkastellaan?

Oppivan organisaation ja **pedagogisen johtamisen** käsitteet ovat rantautuneet Suomeen 1990-luvulta lähtien. Näitäkin käsitteitä tulisi tarkastella holistisesti ja **systemisissä** yhteyksissään.

Miten tutkittiin tai tarkasteltiin?

1990-luvun lopun ja 2000-luvun näihin teemoihin liittyviä **väitöskirjoja** ja keskeisen aseman saanutta **tutkimuskirjallisuutta** analysoitiin.. [käyttäen lähtökohtana **Alava et al. (2012) OPH** raporttia ”Muuttuva oppilaitosjohtaminen kulkien pitkin ”kognitiivisia ja monitieteisiä polkuja” osin mm nonakalaisuuteen, sengeläisyyteen, engeströmiläisyyteen aina jopa Crossan et al 1999 ja Sanchez 2001 asti”-> johdatellen (englanninkielisten) alkuperäislähteiden pariin edelleen vuonna 2016->]

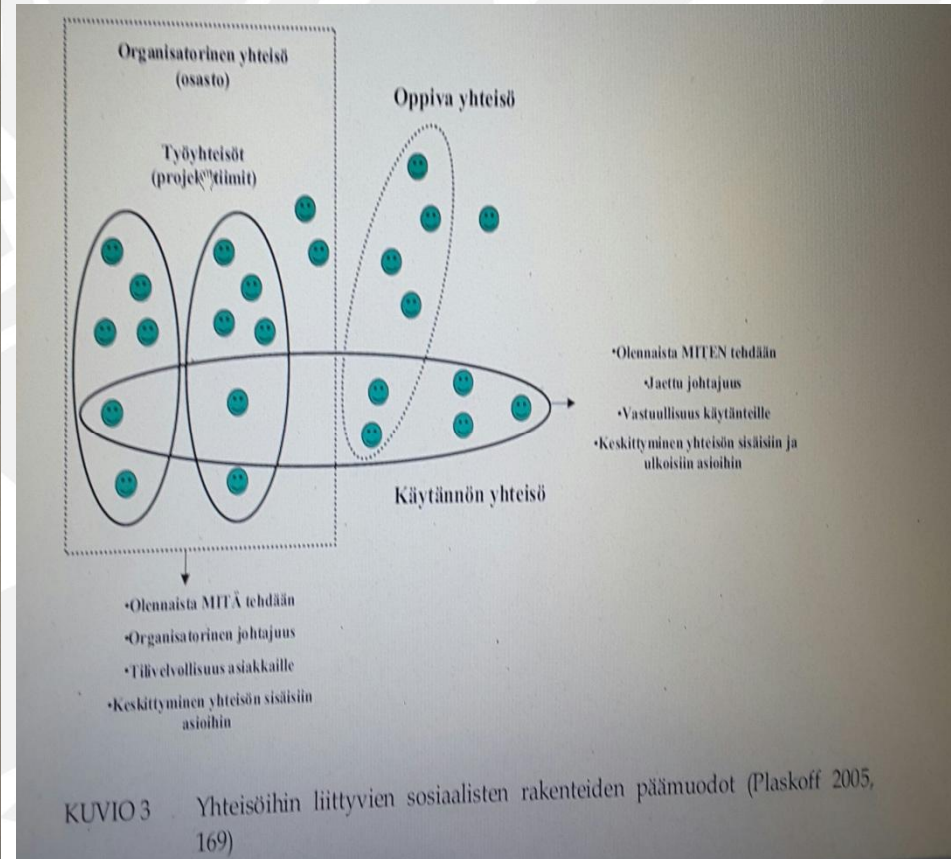
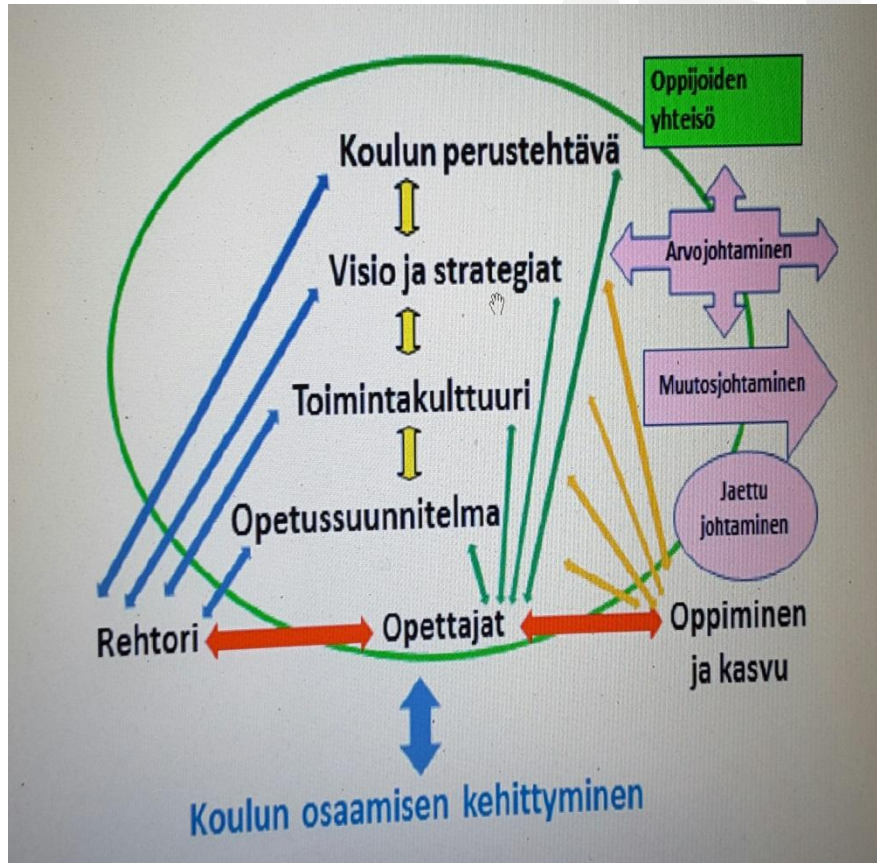

Alava et al. 2012

- Ytimenä Jyväskylän yliopiston vuonna 2002 aloittaneiden ”oppilaitos-johdon jatko-opiskelijaryhmän” väitökset (ks. Raasumaa 2010, esipuhe)
 - Juusenaho 2004 pedagoginen johtaminen tavoitetilana
 - Lapiolahti (2007) kuvaa koulun osaksi kunnallista koulutusorgani-saatiota <-> muuttuva lainsäädäntö (ks. esim OPS2016 ajassa)
 - Mäkelä (2007): miten rehtorin tehtäväkenttä jakautuu vs. pedagoginen johtaminen? -> verkostonäkökulma ja **”laaja-alainen pedagoginen johtaminen”**
 - Kanervio (2007) kriisiytyneistä kouluista ks. ”ei vielä oppivat ja älykkäät organisaatiot”
 - Ahonen [Helena] (2008; ja Heli ”CHAT” Ahonen)-> verkosto- ja toimintajärjestelmänäkökulmaa

Koulu hierarkiana vs. verkostona?

Lähde: Alava et al. (2012), 32

Lähde: Raasumaa (2010), 26

Maanpuolustuskorkeakoulu

“Jokaisen organisaation johtajan tehtävänä on olla organisaationsa pedagoginen johtaja” vs. itsejohtaminen ja johtaminen?

TAULUKKO 9 Perusopetuksen rehtorin osaamisen johtamisen määrittäjiä osaamisalueittain

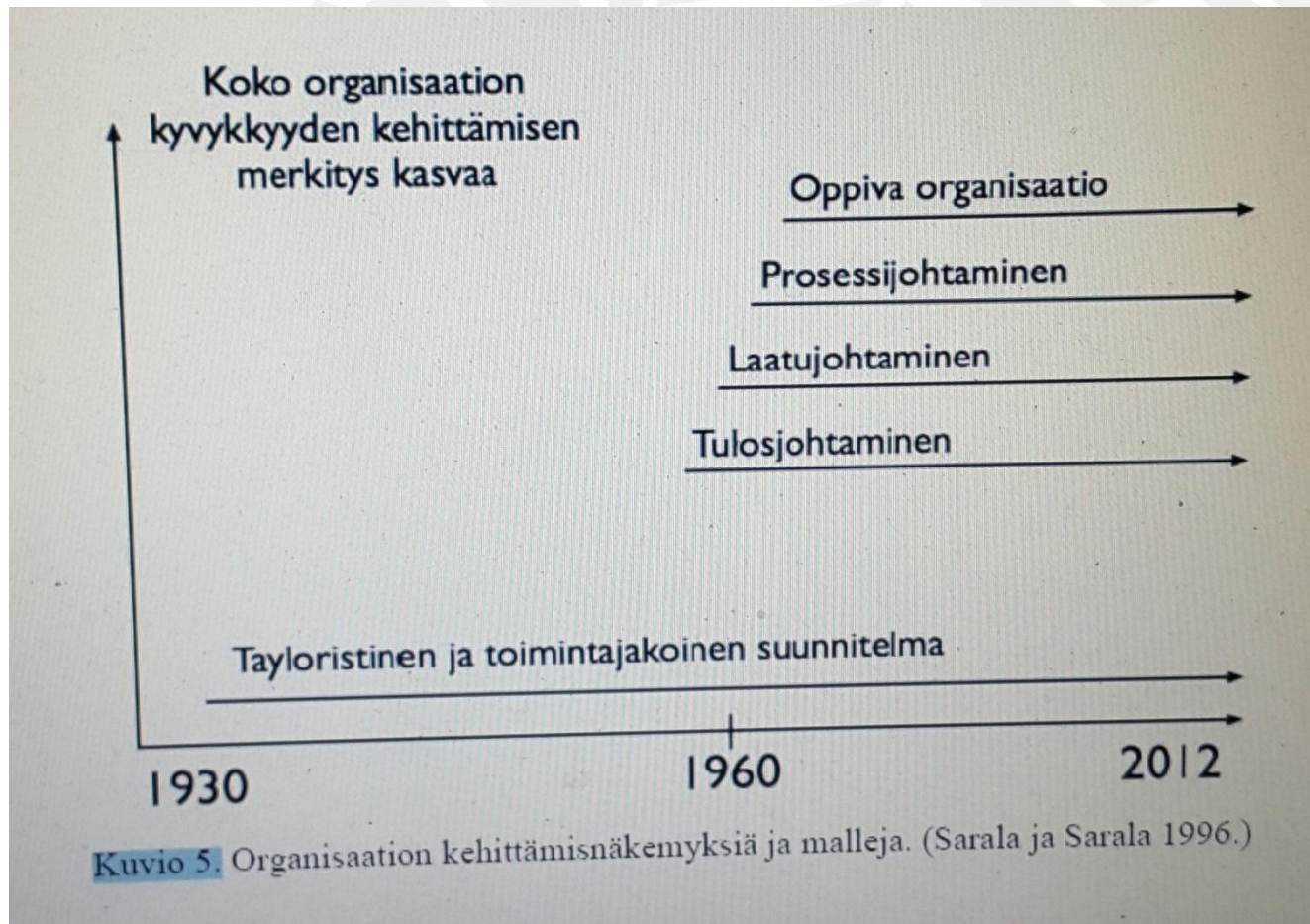
Osaamis-alue	Tiedon laji	Organisaatio-ympäristö	Oppimis-teoreettiset lähtökohdat	Johtamis-teoreettiset lähtökohdat
1. Pedagoginen osaaminen	- Taitotieto - Taitava toiminta	- Oppiva yhteisö	- Kognitiivinen konstruktivismi	- Pedagoginen johtaminen - Opettajajohtajuus
2. Yhteisöllinen osaaminen	- Narratiivinen tieto - Prosessitieto - Propositionaalinen tieto	- Työryhmä - Tiimi	- Sosiaalinen konstruktionismi	- Tuumajohtaminen - Tilanteessa syntyvä johtaminen
3. Ulkoinen yhteistyöosaaminen	- Arkitieto - Yhteistyöverkoston osaaminen	- Organisaatio-verkosto	- Symbolinen interaktionismi	- Verkostoissa johtaminen - Tiedonhallinnan johtaminen
4. Johtamis-osaaminen	- Informaatio - Organisaation kompetenssi - Älypääoma	- Hallinnollinen järjestelmä - Informaatio-systeemi	- Behavioristiset oppimiskäsitykset - Informaation prosessointiteoria	- Tavoitejohtaminen - Muutosjohtaminen - Johtamistyyli - Johtamisen piiriteoriat
5. Yksilö-lähtöinen kehitymisosaaminen	- Asiantuntijatieto - Prosessitieto	- Oppijoiden yhteisö	- Oppimisen sosiokulttuuriset lähestymistavat	- Johtamisen kontingenssiteoriat - Tilannejohtaminen - Path-Goal teoria - Transformatiivinen johtaminen
6. Yksilön osaaminen	- Tietämys - Hiljainen tieto - Narratiivinen tieto	- Inhimillinen kognitio	- Humanistiset oppimiskäsitykset	- Johtamisen psyko-dynaamiset lähestymistavat

Maanpuolustuskorkeakoulu

Johtamisoppien vuosikymmenien tulva: kokonaisuus?

Puolustusvoimat

Försvarsmakten • The Finnish Defence Forces

Lähde: Hagman 2015, 30; ks. taulukko 5, 97 historiallisesti

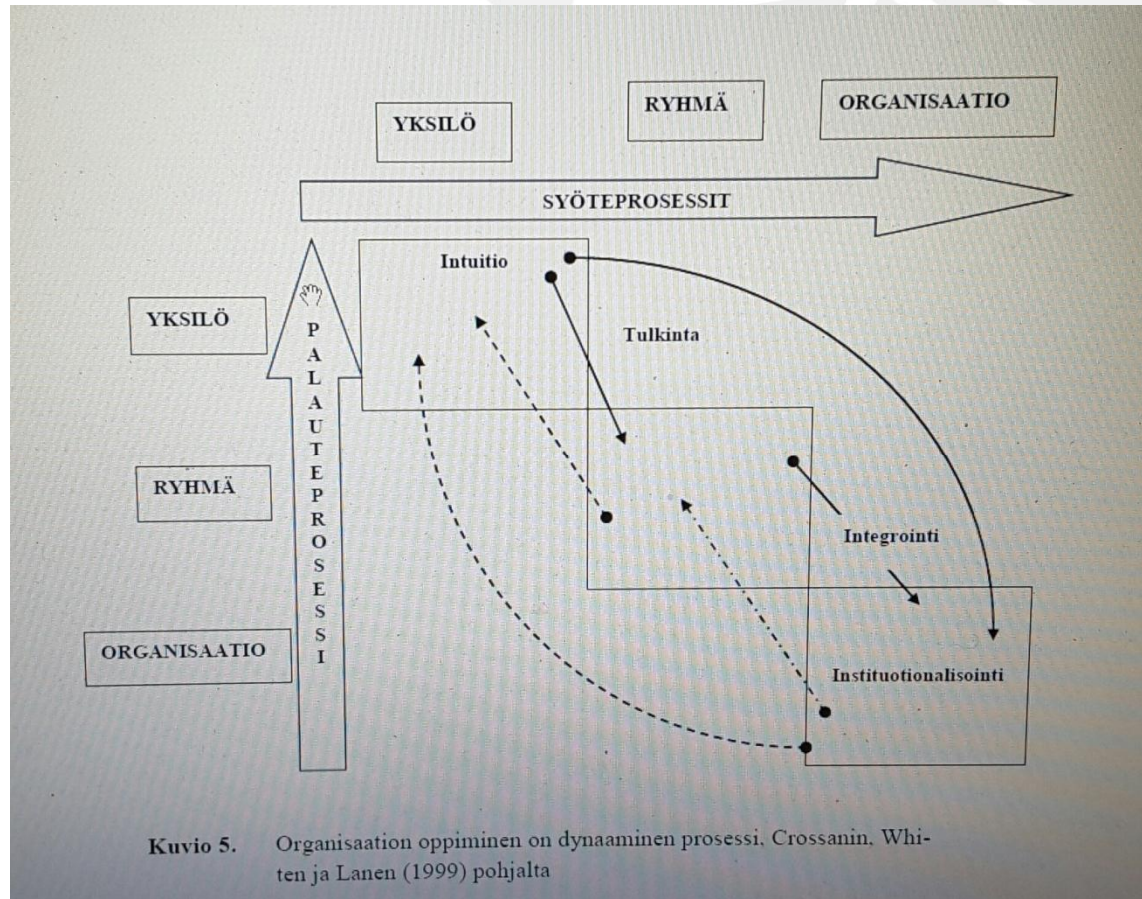
23.8.2016

7

Maanpuolustuskorkeakoulu

Organisaation oppiminen ala Crossan et al.

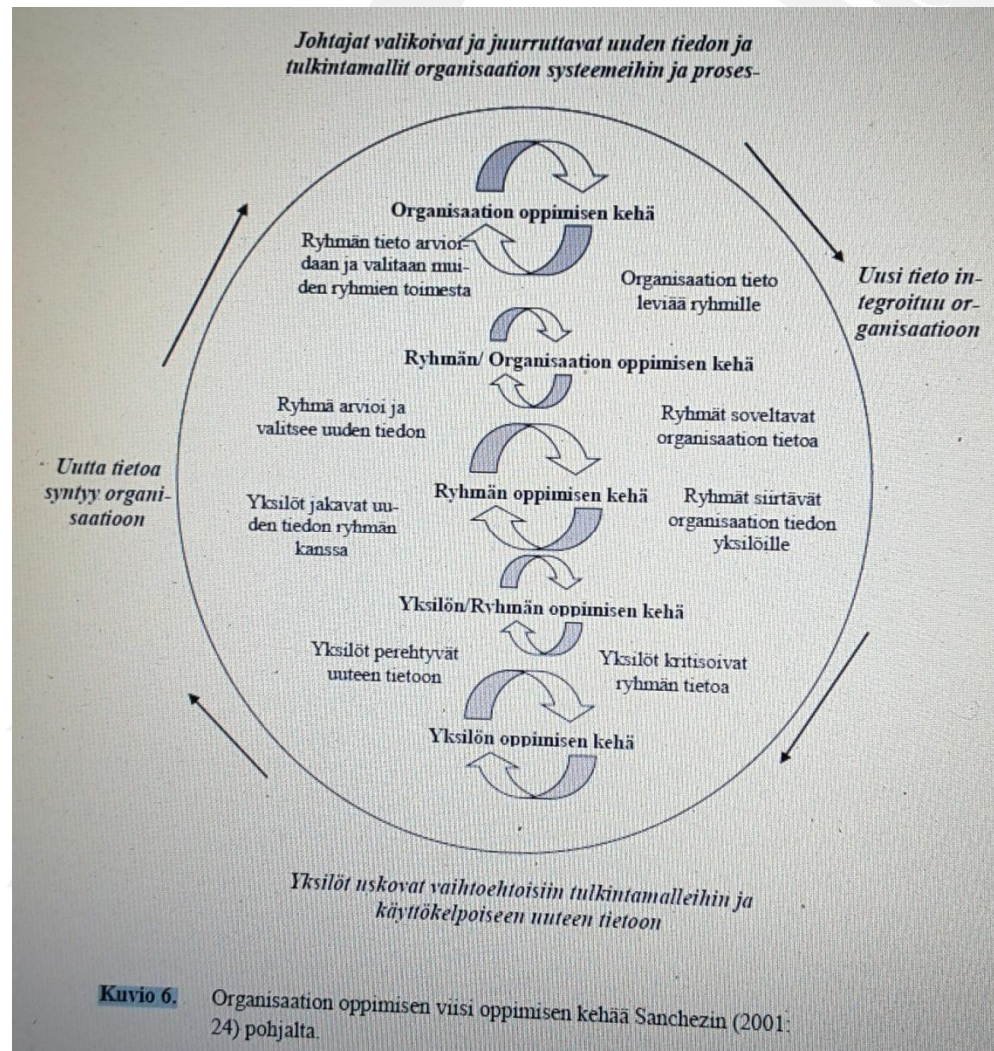
Kuvio 5. Organisaation oppiminen on dynaaminen prosessi, Crossanin, Whitten ja Lanen (1999) pohjalta

Maanpuolustuskorkeakoulu

Organisaation oppiminen ala Sanchez

Puolustusvoimat

Försvarsmakten • The Finnish Defence Forces

Lähde: Kinnunen 2010, 60; ks. Hagman 2015;

HUOM! Sanchez GS viittauksia 146 (12.8.2016)

23.8.2016

9

Maanpuolustuskorkeakoulu

Oppivan organisaation pedagoginen johtaminen Puolustusvoimissa

- Esimerkki koulutus/opetusalan opastyöhön liittyen

Puolustusvoimat

Försvarsmakten • The Finnish Defence Forces

23.8.2016

10

Kysyttävää?

